Openbaar Zaaknummer: Z/25/327588

# Beslisnota voor de Gemeenteraad

## Onderwerp: Subsidieverlening peuteropvang en voorschoolse educatie 2026

## Collegedatum: 27 januari 2026

**Voorgesteld besluit**
de Gemeenteraad besluit:

1. Voor de peuteropvang in 2026 een budgetsubsidie te verlenen van € 157.970 aan De eerste stap Kinderopvang volgens bijgevoegde beschikking tot subsidieverlening.
2. Voor de voorschoolse educatie in 2026 een normsubsidie te verlenen van € 516.912 aan De eerste stap Kinderopvang volgens bijgevoegde beschikking tot subsidieverlening.

**Aanleiding**
De eerste stap heeft een budgetsubsidie aangevraagd voor het uitvoeren van de reguliere peuteropvang en een normsubsidie voor het verzorgen van het aanbod van voorschoolse educatie aan peuters met een taal- en/of ontwikkelingsachterstand. De aangevraagde subsidiebedragen zijn hoger dan € 100.000. Dat betekent dat uw raad bevoegd is om de besluiten tot subsidieverlening te nemen. Peuteropvang bekostigen we uit het gemeentelijk budget. Voorschoolse educatie financieren we uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid. Daarom vragen we om twee subsidiebesluiten.

*1. Peuteropvang*
De gemeente is verantwoordelijk voor een toereikend aanbod in de peuteropvang voor alle peuters in de leeftijd van 2 tot 4 jaar van ouders/verzorgers die geen recht hebben op kinderopvangtoeslag. We subsidiëren voor een fijnmazig netwerk van peuteropvanglocaties dichtbij in wijk en kern. Ons streven is hierbij een gemengde samenstelling van peuters. Een peutergroep waar peuters van ouders met en zonder kinderopvangtoeslag, en peuters met en zonder taalachterstand samen komen. Voor het uitvoeren van de peuteropvang ontvangt De eerste stap een jaarlijkse budgetsubsidie.

Er is een subsidie van € 157.970 gevraagd voor het aanbieden van 136 kindplaatsen verdeeld over 9 locaties in de gemeente. In de bijlage vindt u de begroting voor 2026 van de peuteropvang.

*2. Voorschoolse educatie*
Voorschoolse educatie is een wettelijke verantwoordelijkheid van gemeenten en is vastgelegd in de Wet primair onderwijs. Voorschoolse educatie is bedoeld voor peuters die een taal- en/of ontwikkelingsachterstand hebben of die dreigen op te lopen (doelgroeppeuters).

De subsidiebehoefte is € 516.912 voor het aanbieden van 60 kindplaatsen voorschoolse educatie verdeeld over 7 locaties in de gemeente. In de bijlage vindt u in de begroting voor 2026 van de peuteropvang de kosten voor de voorschoolse educatie.

**Eerdere besluiten**

| Datum | Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer) |
|---|---|
| 30 maart 2023 | 4429 besluit Onderwijsachterstandenbeleid Wijchen 2023-2026 |

**Gewenst resultaat**
We streven naar kansengelijkheid voor elk kind. Daarom vinden we het belangrijk dat alle kinderen vroegtijdig een educatief aanbod krijgen dat bijdraagt aan hun taal- en sociaal-emotionele ontwikkeling. We willen segregatie tegengaan en stimuleren daarom een gemengde samenstelling in peutergroepen van peuters van ouders met en zonder recht op kinderopvangtoeslag, en van peuters met en zonder taalachterstand. Concreet draagt de subsidie bij aan:

- Een toereikend aanbod in de peuteropvang voor alle peuters in de leeftijd van 2 tot 4 jaar van ouders die geen recht hebben op kinderopvangtoeslag.
- Een fijnmazig netwerk van peuteropvang op 9 locaties in onze gemeente. De eerste stap realiseert voor de budgetsubsidie een capaciteit van 136 reguliere kindplaatsen verdeeld over 9 locaties.
- 100% bereik van peuters in een voorschoolse voorziening.
- Een gemengde groepssamenstelling van peuters van ouders mét en zonder recht op kinderopvangtoeslag in de peuteropvang.
- Gemengde peutergroepen van peuters met en zonder taalachterstand.
- Een voldoende en een kwalitatief goed aanbod van voorschoolse educatie voor doelgroeppeuters in de leeftijd van 2 tot 4 jaar. De eerste stap realiseert voor de normsubsidie een capaciteit van 60 kindplaatsen verdeeld over 7 locaties. Doelgroeppeuters krijgen tussen 2½ en 4 jaar 960 uur aanbod.

**Argumenten**
*1.1 De budgetsubsidie stelt De eerste stap in staat om een voldoende en een voor ouders, die geen recht hebben op kinderopvangtoeslag, financieel toegankelijk aanbod peuteropvang te realiseren.*
Wij zijn wettelijk verantwoordelijk voor het financieren van peuterplaatsen voor kinderen van ouders die geen recht hebben op kinderopvangtoeslag. Dit realiseren we in een fijnmazig netwerk van 9 locaties voor peuteropvang waar de peuters 2 dagdelen per week (van 4 uur per dagdeel gedurende 40 weken) heen gaan. Zo kunnen peuters dichtbij huis naar de peuteropvang. De locaties zijn gekoppeld aan een basisschool zodat we de peuters ook goed kunnen voorbereiden op en toeleiden naar het basisonderwijs.

*1.2 De subsidie bedraagt niet meer dan de netto-kosten die verband houden met het uitvoeren van de peuteropvang.*
Dit betreft het verschil tussen de met de uitvoering gemaakte werkelijke kosten en de met de uitvoering verkregen opbrengsten. De (netto) ouderbijdrage per uur staat gelijk aan wat ouders betalen bij De eerste stap in de dagopvang. Hierdoor concurreert de peuteropvang niet met de dagopvang. De eerste stap ontvangt een hogere bijdrage van de gemeente om de hogere kostprijs in de peuteropvang te compenseren. Dit doen wij omdat we een fijnmazig netwerk van peuteropvanglocaties wensen om het bereik te maximaliseren, bij te dragen aan de kansengelijkheid en segregatie tegen te gaan.

*1.3 De aanvraag past binnen de vereisten van een budgetsubsidie volgens artikel 5 van de Subsidieregeling Wijchen 2021.*

*2.1 De eerste stap voldoet aan de subsidievoorwaarden volgens hoofdstuk 4 van de Subsidieregeling Wijchen 2021.*
De eerste stap verzorgt voor peuters met een (risico op) een taal- en/of ontwikkelingsachterstand al jaren de voorschoolse educatie. Er is een goede samenwerking met Kans en Kleur voor de doorgaande leerlijn en voor de warme overdracht van voor- naar vroegschool. Er zijn 7 peuteropvang-locaties in het landelijk register kinderopvang opgenomen met de aanduiding *voorschoolse educatie*. Ze voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen voor voorschoolse educatie.

*2.2 De aanvraag past binnen de kaders van het vastgestelde Onderwijsachterstandenbeleid Wijchen beleid 2023-2026.*

*2.3 We houden de eigen bijdrage voor ouders van doelgroepkinderen lager.*
Volgens ons beleid is de ouderbijdrage gemaximeerd op het fiscaal uurtarief voor de eerste 2 dagdelen. Dagdeel 3 en 4 zijn voor ouders gratis. De eerste stap ontvangt in de normsubsidie een locatiegebonden bedrag per VVE locatie om het verschil tussen het fiscaal tarief en de kostprijs te compenseren. Een VVE locatie brengt hogere kosten met zich mee dan een reguliere locatie vanwege extra kwaliteitseisen die gesteld worden aan een locatie met voorschoolse educatie.

**Tegenargumenten en risico's**
*1.1 De subsidiebehoefte is berekend op de aanname dat de verhouding tussen ouders mét en ouders zonder kinderopvangtoeslag 79-21 is, op basis van de ervaring in 2025. Indien die verhouding verschuift, verandert de subsidiebehoefte.*
De aannames zijn gebaseerd op de ervaringscijfers van De eerste stap.

*1.2 Daarnaast houden we rekening met een bezettingsgraad van 90%. Als dat percentage verandert, verandert ook de subsidiebehoefte.*
Verdeeld over 9 locaties bereiken we een verwachte bezetting van 90%. Dit is gebaseerd op de ervaring in 2025. De capaciteit voor de reguliere opvang is in 2025 verlaagd (ten gunste van doelgroepkinderen) waardoor dit percentage realistisch is.

*2.1 We zien een toename in de vraag naar voorschoolse educatie. Uitbreiding kindplaatsen is tot op zekere hoogte mogelijk, afhankelijk van personele beschikbaarheid.*
We zien de laatste 2 jaar een stijging van het aandeel anderstaligen die op grond van ons beleid per definitie doelgroepkind zijn. We hebben daarom het aantal kindplaatsen voorschoolse educatie verhoogd van 40 naar 60. Dit gaat ten koste van een aantal reguliere kindplaatsen. Krapte op de arbeidsmarkt van geschoolde VVE pedagogisch medewerkers is een risico voor voldoende bezetting. We monitoren met De eerste stap de bezetting en bespreken in breder verband met de partners in de Lokaal Educatieve Agenda de ontwikkelingen.

**Financiële gevolgen**
De budgetsubsidie bestaat uit:
- **€ 89.820** voor peuteropvang ten behoeve van ouders die niet in aanmerking komen voor kinderopvangtoeslag.
- **€ 65.650** compensatiesteun voor de hogere kostprijs in de peuteropvang.
- **€ 2.500** voor de organisatie van de peutermaand.

Het bedrag van € 157.970 past binnen het gemeentelijk budget voor de peuteropvang zoals vastgesteld in de gemeentebegroting 2026.

De normsubsidie is gebaseerd op de bezette uren-norm, met een door het college vastgesteld subsidie-uurtarief van € 11,23 per uur. De subsidie bedraagt **€ 339.440** op basis van de verwachte bezetting van 90%.
Daarbovenop volgt een locatiesubsidie waarvan het college de hoogte heeft vastgesteld op € 25.353 per voorschoolse educatie locatie. De subsidie bedraagt voor de 7 locaties **€ 177.472**. Dit dekken we uit de specifieke uitkering Onderwijsachterstandenbeleid voor 2026 die we van het Rijk ontvangen.

**Communicatie**
Het Consultatiebureau heeft een belangrijke taak in de toeleiding naar een voorschoolse voorziening. Het CB stimuleert ouders van peuters om gebruik te maken van een voorschoolse voorziening. Daarnaast is het CB degene die de indicatie voor VVE afgeeft, volgens de vastgestelde gemeentelijke doelgroep definitie in het Onderwijsachterstandenbeleid Wijchen 2023-2026.

**Inwonersparticipatie**
-

**Uitvoering of Vervolgstappen**
De eerste stap ontvang een beschikking tot subsidieverlening. Zie bijlage.

**Geheimhouding**:
Niet van toepassing.